

СПРАВКА

за отразяване на бележките, предложенията и констатациите, получени при общественото обсъждане по реда на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове на документи относно проект на Решение на Министерския съвет за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (Обн. ДВ. бр. 153 от 1998 г., изм. и доп. ДВ. бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 14, 24, 56 и 77 от 2018 г., бр. 1, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г. и бр. 17 от 2020 г.)

№	Подател	Бележки/ Предложения/ Констатации	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи - Видин	Във връзка с поставения за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България, с който се правят промени не само в ЗЧРБ, но и в ЗВПНРБГЕСЧТС ОДМВР – Видин предоставя на Вашето внимание следните конкретни предложения за промени: 1. Чл. 10 от ЗВПНРБГЕСЧТС да придобие следната редакция, а именно: Чл. 10 Член на семейството на гражданин на Европейския съюз, който не е гражданин на Европейския съюз, упражнил е правото си на свободно движение и придружава или се присъединява към гражданин на Европейския съюз, може да пребивава продължително или постоянно в Република България, за което му се издава карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза. Мотиви: По този начин ясно и точно се конкретизира, кои лица членове на семейство на гражданин на ЕС попадат в хипотезата на чл.9а или на чл.10 от посочения закон и какви български лични документи следва да им бъдат издадени. 2. В чл.12, ал.4 от ЗВПНРБГЕСЧТС думата „картата“ да бъде заменена с „документът“. Мотиви: В чл.12 са визирани издаването на два вида български лични документи на лица членове на семейства на граждани на ЕС, а така също в чл.12, ал.6 е посочено, че се отказва издаването на	Не се приема. Приема се.	В разпоредбата на чл. 10 е предложено допълнение с настоящия проект, което е достатъчно и ясно. Отразено е в проекта.

	документ за продължително пребиваване. 3. Чл.17а да стане чл.17б, а чл.17а да придобие следната нова редакция: „чл.17а Директорите на дирекция „Миграция“, Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР), областните дирекции на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица издават или отказват издаването на удостоверение на гражданин на Европейския съюз или член на семейството му, който е гражданин на Европейския съюз, или член на семейството на български гражданин, който е гражданин на Европейския съюз и е упражнил правото си на свободно движение.“ Мотиви: По този начин се посочва конкретно кръга от лица, които имат законово право да осъществяват това. 4. Предложената от Ваша страна редакция на чл.19,ал.1 съгласно, която думите „карта за постоянно пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“ да се заменят с „документ за пребиваване“ е правилна, но това следва да бъде извършено и в чл.19 от ал. 2 до ал. 5 включително, където думите „ карта за постоянно пребиваване“ във визираните алинеи да също да се заменят, както следва: - в чл.19, ал. 2 думите „карта за постоянно пребиваване да се заменят с „документ за пребиваване“; - в чл. 19, ал. 3, ал. 4 и ал. 5 думите „картата за постоянно пребиваване с „документът за пребиваване“. 5. В чл. 35, ал. 1 от ЗВПНРБГЕСЧТС е посочено, че „Нарушенията се установяват с акт, съставен от компетентно длъжностно лице, оправомощено от директора на дирекция "Миграция" - МВР.“ От приемането и влизането в сила на този закон, няма оправомощени длъжностни лица в МВР, които да съставят АУАН за нарушения по от ЗВПНРБГЕСЧТС, а така също и не са издавани наказателни постановления. В тази връзка предлагаме следната редакция на чл. 35, ал. 1	Приема се. Приема се. Не се приема.	Отражено е в проекта. Отражено е в проекта. Предложената редакция на ал. 1 е твърде обща и не става ясно кои са органите на МВР - всички полицейски органи, такива, определени със заповед на министър на вътрешните работи или
--	--	--	--

		„Нарушенията по този закон се констатира с акт, съставен от органите на Министерството на вътрешните работи. 6. Аналогична редакция следва да получи и чл. 35, ал. 2 от посочения закон, а именно: „Въз основа на съставения акт директорът на дирекция "Миграция" - МВР или оправомощено от него длъжностно лице издава наказателно постановление.“ да придобие следната нова редакция: „Въз основа на съставените актове министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица да издават наказателни постановления.“ Мотиви: По този начин ще стане възможно практическото прилагане на глава пета, а така също ще се разшири кръга от лицата, които могат да съставят актове и да издават наказателни постановления в рамките на длъжностните им компетенции, както това е осъществено в Закона за чужденците в Република България и Закона за българските лични документи.	Не се приема.	органите за административен контрол на чужденците. Следва първо да бъдат уточнени органите, които имат право да съставят АУАН и след това да се пристъпи към определянето на компетентни органи за издаването на наказателни постановления.
2.	Дирекция „Миграция“	Условията и редът, при които студентите, които притежават валидно разрешение, издадено от друга държава членка, имат право на мобилност и могат да влизат и да пребивават на територията на Република България с цел провеждане на част от следването си във висше училище в страната са предвидени в Директива 2016/801/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“. От извършен преглед на действащото национално законодателство по повод поискана от Европейската комисия информация с оглед обсъждане на прилагането на Директивата в рамките на комитология става ясно, че са допуснати пропуски на етапа на въвеждането ѝ в	Приема се.	Отразено е в проекта.

	националната правна рамка през 2018 година. По този начин, съгласно настоящата уредба по отношение на студентите – граждани на трети страни се прилага еднакъв режим за влизане и пребиваване, респ. изискване за притежаване на виза и кандидатстване за разрешаване на право на пребиваване. Този режим се отличава от установените правила по силата на Директивата и по-специално от тези, които установят правото на упражняване на мобилността от студенти, обхванати от програма на Съюза или многостранна програма, включваща мерки за мобилност, или от споразумение между две или повече висши училища, които имат право на влизане и престой с цел провеждане на част от следването си във висше училище в една или няколко втори държави членки. По силата на правилата на мобилността, правото на влизане и пребиваване следва да може да се упражни единствено въз основа на уведомяване на втората държава членка и не се подчинява на разрешителен режим. Втората държава членка има единствено правната възможност да възрази в 30 дневен срок след получаване на окомплектованото уведомление относно намерението на студента да упражни правото си на мобилност в случай, че условията за нейното упражняване не са изпълнени. Второто предложение е във връзка с поет ангажимент / създаване на ясно разписана възможност, студентите, които завършват образованието си в Република България да могат да продължат да работят в страната без да е необходимо да я напускат за снабдяване с виза за дългосрочно пребиваване/ от страна на МВР на проведена среща при заместник министър-председателя Томислав Дончев по повод изготвяне на национално тристранно споразумение между Правителството на Република България и социалните партньори, национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите. С третото предложение се прецизират разпоредбите касаещи		
--	---	--	--

		събирането на семейство. 1. Чл. 24в се изменя така: Чл. 24в. (1) Разрешение за продължително пребиваване до една година могат да получат чужденците, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са приети като студенти в редовна форма на обучение във висше училище и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона следните документи; 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни, виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ, когато такава се изисква, и печата за последното влизане в страната; за сверяване на автентичността на копие се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 2. доказателства за осигурено жилище; 3. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България, когато лицето не е осигурено по ЗЗО; В случай, че при записване във висше училище се ползват от здравно осигуряване не се изисква медицинска застраховка. 4. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република България; 5. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението. 6. удостоверение за приемането му за обучение в Република България, издадено от Министерството на образованието и науката, и удостоверение, издадено от висшето училище, че чужденецът ще се обучава през съответната година;		
--	--	---	--	--

		7. доказателство за платена такса за записване във висшето училище, което се представя след влизане на лицето на територията на Република България с виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ. (2) Разрешение по ал. 1, без да е необходимо да притежават виза по чл. 15, ал. 1, могат да получат и чужденците от български произход, които са приети като студенти в редовна форма на обучение във висше училище в Република България и представят документ за български произход. За студентите от български произход към документите по ал. 1 се прилага удостоверение за раждане, а в случаите, когато е невъзможно представянето на удостоверение за раждане, дирекция "Миграция" или отдел/сектори/групи "Миграция" при ОДМВР прилагат служебна справка относно българския произход на чужденеца, ако информацията е отразена в електронна система, поддържана от Държавната агенция за българите в чужбина. До осигуряването на техническа възможност за достъп до системата чужденецът представя на ДМ - МВР или на отдел/сектори/групи "Миграция" при ОДМВР удостоверението за български произход, издадено от Държавната агенция за българите в чужбина. (3) Разрешение за продължително пребиваване до една година могат да получат чужденците, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са ученици, приети за обучение в средната степен на образование в рамките на програма за обмен и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона следните документи; 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни, виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ, когато такава се изисква, и печата за последното влизане в страната; за сверяване на автентичността на копие се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 2. удостоверение за прием на територията на страната за обучение в		
--	--	--	--	--

		средната степен на образование; 3. доказателства за участие в програма за ученически обмен; 4. документи, издадени от организацията за ученически обмен, гарантиращи покриване на разходите му за съществуване, обучение, здраве и завръщане; 5. документи, удостоверяващи приема на ученика за целия срок на пребиваването му от семейство, отговарящо на определените условия и избрано в съответствие с правилата на програмата за ученически обмен, в която участва, или в специален комплекс за настаняване в рамките на учебното заведение; 6. нотариално заверена декларация за съгласие на родителите, настойниците или попечителите. (4) Разрешение за продължително пребиваване до една година могат да получат чужденците, които са стажанти, притежават виза по чл. 15, ал. 1 и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона, следните документи: 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни, виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ, когато такава се изисква, и печата за последното влизане в страната; за сверяване на автентичността на копие се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 2. доказателства за осигурено жилище; 3. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България, когато лицето не е осигурено по ЗЗО; В случай, че при записване във висше училище се ползват от здравно осигуряване не се изисква медицинска застраховка. 4. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република		
--	--	---	--	--

	България; 5. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението. 6. копие от трудов договор, който съдържа данни за продължителността на стажа, място и условия на провеждане на стажа; 7. удостоверение за програма за стаж; 8. удостоверение, че е преминал или ще премине езиково обучение за придобиване на необходимите знания за целите на стажа; 9. документ, удостоверяващ получена степен на висше образование в рамките на двете години, предхождащи датата на подаване на заявлението, или че е записал образователен курс, водещ до придобиване на степен за висше образование. (5) Разрешение за продължително пребиваване за срока на обучението, но за не повече от две години могат да получат и чужденците, които ще провеждат част от обучението си на територията на Република България, притежават валидно разрешение за пребиваване, издадено от друга държава членка, и са обхванати от програма на Съюза или от многостранна програма, предвиждаща обучение в повече от една държава членка, или от споразумение между две или повече висши училища, от които поне едното е българско, имат право на влизане и престой с цел провеждане на част от обучението си във висше училище от една или няколко втори държави членки и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона следните документи: 1. документи, удостоверяващи, че чужденецът провежда част от обучението в Република България в рамките на програма на Съюза или на многостранна програма, или на споразумение между две или повече висши училища, от които поне едното е българско;		
--	---	--	--

		2. документ, удостоверяващ, че чужденецът е приет като студент във висше училище в Република България, както и планираната продължителност и датите на мобилността; 3. валидно разрешение за пребиваване, издадено от друга държава - членка на ЕС, в която е приет като студент и което покрива целия период на мобилността; 4. доказателство за платена такса за обучение в съответното висше училище, когато такава се изисква; 5. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни и печата за последното влизане в страната; за сверяване на автентичността на копие се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 6. доказателства за осигурено жилище; 7. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България, когато лицето не е осигурено по ЗЗО; В случай, че при записване във висше училище се ползват от здравно осигуряване не се изисква медицинска застраховка. 8. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република България; 9. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението. (6) Изискванията на ал. 5, т. 1 не се прилагат, когато в рамките на своя курс на обучение студентът е задължен да провежда част от занятията във висше училище, намиращо се на територията на друга държава членка. (7) Заявлението по ал. 5 и изискуемите документи, придружени от		
--	--	--	--	--

		превод на български език, се подава по електронен път на адреса на дирекция „Миграция“ или на националната точка за контакт по въпросите на мобилност след като студентът е бил приет в първата държава членка и веднага след като е узнал за планираната мобилност към Република България. (8) Окомплектованото заявление се разглежда в срок от 30 дни след неговото получаване. Дирекция "Миграция" може да поиска от компетентните органи на първата държава членка необходимите сведения относно престоя на чужденеца на нейната територия. В случай, че не е изпълнено едно от условията по ал.5 или не е представен един от изискуемите документи, дирекция „Миграция“ може да повдигне в 30 дневния срок възражение срещу мобилността на студента към нейната територия. Възражението е в писмена форма и се изпраща незабавно до студента и до компетентните органи на първата държава членка. В последния случай студентът не се допуска на територията на територията на Република България. (9) В срок до 14 дни след влизане на територията на Република България чужденецът по ал.5 следва да се яви в дирекция „Миграция“ и да представи документа за платена държавна такса за предоставяне на право на продължително пребиваване, съгласно Тарифа № 4 и копие на валиден национален паспорт. (10) Чужденец, който притежава виза по чл. 15, ал. 1 и не е обхванат от програма или от споразумение по ал. 5, подава заявление за получаване на разрешение по ал. 1 с цел провеждане на част от обучението си във висше училище на територията на Република България. (11) В случаите по ал. 1, 2, 3, 4 и 5 срокът на валидност на паспорта или заместващия го документ на чужденеца обхваща най-малко искания срок на пребиваване. (12) След разрешаване на продължително пребиваване на чужденците ал. 1, 2, 3, 4 и 5 се издава разрешение, съгласно		
--	--	---	--	--

		изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни. На чужденците по ал. 1, 2, и 5 в полето "тип разрешение" се отбелязва "студент", на чужденците по ал.3 в полето "тип разрешение" се отбелязва "ученик", а на чужденците по ал.4 в полето "тип разрешение" се отбелязва "стажант". (13) След приключване на обучението си като студент в редовна форма на обучение във висше училище в Република България чужденец, получил разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24в, ал.1 и ал.2 от ЗЧРБ, може да получи продължително пребиваване за срок до 9 месеца, като за целта подава заявление по образец, утвърден в Правилника за прилага на закона на чужденците в Република България, най-малко 30 дни преди изтичане на разрешения срок на пребиваване. Дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при ОДМВР проверяват служебно обстоятелствата дали чужденецът в срок до 7 работни дни след приключване на обучението си във висшето училище е подал заявление в Агенцията по заетостта за регистрация като търсещо работа лице съгласно Закона за насърчаване на заетостта. (15) В случай на провеждане на стаж по чл. 38а от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност разрешенията по ал. 1 до ал.5 се издават за срока на стажа, но не повече от една година. (16) Заявленията по чл.24в, с изключение на заявленията по ал. 5 се подават не по-късно от 14 дни преди изтичане на разрешения срок на пребиваване на чужденеца на територията на Република България. Заявлението се разглежда и решава в срок до 14 дни. При правна и фактическа сложност и необходимост от представяне на допълнителни документи този срок може да бъде удължен с един месец, за което чужденецът се уведомява писмено, като му се указва, че необходимите документи и информация следва да бъдат		
--	--	---	--	--

		представени в 14-дневен срок. В случай, че допълнителните документи и информация не бъдат представени в указания срок, производството се прекратява и заявлението не подлежи на повторно преразглеждане. (17) Документи, удостоверяващи приемането на чужденец за обучение в Република България, издадени от Министерството на образованието и науката, не се изискват от чужденеца в случаите, когато информацията е отразена в регистър, поддържан от Министерството на образованието и науката. До осигуряването на техническа възможност за достъп до регистъра Министерството на образованието и науката предоставя по служебен път на дирекция „Миграция“ - МВР, удостоверение за приемане на чужденец за обучение в Република България. (18) Дирекция „Миграция“ и отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи съгласува заявлението чл.24в с Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до седем дни от постъпването му изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност“. (19) За взетите решения, взети въз основа на заявленията за пребиваване по реда на чл.24в, чужденците се уведомяват писмено по реда на АПК. 2. В чл.26, т.10 се правят следните изменения „чл.26, т.10 след думите „24в“ да се постави запетая и да се добави „с изключение на чл.24б, ал.13 и чл.24в, ал.6“. 3. Създава се нов чл.33у със следното съдържание: „Чл. 33у. (1) За получаване право на продължително пребиваване на основание чл. 24, ал. 1, т. 5, 13 и 22, чл. 24е, ал. 1, чл. 33г, ал. 4, чл. 33к, ал. 3 и чл. 33р, ал. 1 от ЗЧРБ с цел събиране на семейството чужденецът с разрешено пребиваване не по-малко от една година на територията на Република България подава в дирекция "Миграция"		
--	--	--	--	--

	или ОДМВР заявление по образец утвърдено в правилника за прилагане на закона, към което прилага: 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ на члена на семейството със срок на валидност не по-малко от 6 месеца считано от датата на подаване на заявлението със страниците на снимката и личните данни; 2. доказателства за осигурено жилище; 3. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка за членовете на семейството, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република България; 4. свидетелство за съдимост на члена на семейството, издадено към датата на подаване на документите от държавата, чийто гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението; 5. удостоверение за брак или удостоверение за раждане; 6. документи относно обстоятелствата за издръжка на членовете на семейството и необходимостта от полагане на лични грижи поради здравословни причини в случаите по чл. 2, ал. 4. (2) За установяване на фактите и обстоятелствата по чл. 26, ал. 4 дирекция „Миграция“ и отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи изготвят мотивирано становище, което се прилага към заявлението за предоставяне право на продължително пребиваване. (3) Заявлението по ал. 1 се разглежда и решава в срок до един месец след съгласуване с ДАНС и ДКО - МВнР, които предоставят становищата си в срок до 15 дни. (4) За взетото решение за събиране на семейството директорът на дирекция "Миграция", директорите на ОДМВР или оправомощените		
--	--	--	--

		от тях длъжностни лица уведомяват писмено заявителя по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК). (5) За взетото решение за събиране на семейството директорите на ОДМВР или оправомощените от тях длъжностни лица уведомяват дирекция "Миграция" - МВР и ДКО - МВнР, като представят мотивирано писмено становище, съдържащо списък с приложените от чужденеца документи, справки за наличието или липсата на принудителни административни мерки, информация за задграничното представителство, където ще бъде подадено заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, и основанията или липсата на такова за събиране на семейството. (6) За взетото решение за събиране на семейството директорът на дирекция "Миграция" уведомява ДКО - МВнР, като представя мотивирано писмено становище, съдържащо списък с приложените от чужденеца документи, справки за наличието или липсата на принудителни административни мерки, информация за задграничното представителство, където ще бъде подадено заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, и основанията или липсата на такова за събиране на семейството. (7) Дирекция "Консулски отношения" на Министерството на външните работи уведомява задграничното представителство на Република България в държавата по постоянното местоживее на члена на семейството или в задграничното представителство, акредитирано за държавата по постоянното местоживее на члена на семейството, в срок до 5 дни след получаването на уведомлението по ал. 5 и 6. (8) Положителното решение по заявлението за събиране на семейството е основание на чужденеца - член на семейството, да бъде издадена виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ по облекчена процедура. Чужденецът подава заявление за виза пред задграничното представителство на Република България в държавата по		
--	--	--	--	--

		постоянното му местоживееие или в задграничното представителство, акредитирано за държавата на постоянното му местоживееие, в срок до 6 месеца от уведомяването му. (9) Събирането на семейство на чужденци по чл. 33р, ал. 1 не е обвързано с необходимостта титулярят да е пребивавал определен минимален срок. (10) В случаите, когато компетентната служба за административен контрол на чужденците откаже да признае документ по гражданско състояние, който е представен пред нея, заинтересованото лице може да предяви установителен иск пред Софийския градски съд.“		
3.	ВКБООН	В съответствие с отговорностите по мандата си Върховният комисар на ООН за бежанците (ВКБООН) използва възможността да представи коментари по предложения Законопроект за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ). ВКБООН представя тези коментари в качеството си на агенция, на която е възложена отговорност от Общото събрание на ООН да осигурява международна закрила на бежанците в рамките на мандата си и да подпомага правителствата при търсенето на трайни решения за тях. Параграф 8 от Статута на ООН възлага на ВКБООН отговорността да наблюдава международните конвенции за закрила на бежанците, а чл. 35 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. (наричана по-нататък „Конвенция от 1951 г.“) и чл. II от Протокола за статута на бежанците от 1967 г. (наричан по-нататък „Протокол от 1967 г.“) задължават договарящите се страни да си сътрудничат с ВКБООН при упражняването на този мандат, по-специално като улесняват ВКБООН при задължението да наблюдава прилагането на разпоредбите на Конвенцията от 1951 г. и Протокола от 1967 г. Това е отразено и в правото на Европейския съюз, в това число чрез пряко позоваване на Конвенцията от 1951 г. в член 78, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“).		

	Отговорността на ВКБООН по наблюдението се упражнява отчасти чрез издаването на тълкувателни насоки по значението на разпоредбите и термините в Конвенцията от 1951 г., както и чрез представянето на коментари по предложения за закони и политики във връзка със закрилата на бежанците и трайните решения за тях. ВКБООН има също така мандат, възложен от Общото събрание на Обединените нации, за предотвратяване и намаляване на случаите на лица без гражданство по света, както и за защита на правата на лицата без гражданство. В резолюции, приети през 1994 г. и 1995 г., Общото събрание на ООН поверява на ВКБООН мандат в световен мащаб за идентифициране, предотвратяване и намаляване на случаите на лица без гражданство и международната закрила на лица без гражданство. ВКБООН приветства, по-специално, предложените изменения за въвеждането на срокове за разглеждането на жалби срещу заповеди за принудително настаняване, както и на автоматично суспензивно действие на обжалването срещу заповеди за експулсиране в някои случаи, които, ако бъдат приети, ще спомогнат за укрепване на правата на чужденците в съответствие с международното и европейското право и стандарти. ВКБООН изразява загриженост обаче, че предвидените изменения по отношение на кандидати за статут на лице без гражданство, ако бъдат приети, ще възпрепятстват тяхното идентифициране и закрила, което е в разрез с изискванията на международното право и в противоречие с ангажимента на България за по-нататъшното подобряване на производството за статут на лице без гражданство, който е в съответствие с поетия ангажимент на Срещата на високо равнище относно липсата на гражданство през 2019 г. и с това, което вече бе постигнато с приемането на положителни промени в законодателството и политиката. Конкретни коментари Ad. § 3		
--	---	--	--

§ 3 от Проектозаконa предвижда изменение на член 21д от ЗЧРБ, като определя допълнителни основания за отказ за предоставяне на статут на лице без гражданство - когато чужденецът притежава валиден документ за самоличност или е притежавал документ за самоличност, който не е подновяван, и когато на чужденеца са наложени принудителни административни мерки по член 39а, ал.1. ВКБООН припомня, че, въпреки че Конвенцията от 1954 г. не урежда изрично процедури за предоставяне на статут на лице без гражданство, от нея имплицитна произтича отговорност за договарящите се страни да идентифицират всички лица без гражданство, за да им осигурят подходящи стандарти на отнасяне съгласно Конвенцията. Ако бъдат приети, тези две разпоредби биха изключили някои лица без гражданство от възможността да бъдат признати като такива, което е в противоречие с изискванията на Конвенцията. В Конвенцията се съдържа списък с изчерпателни клаузи за изключване в член 1 (2), които са отразени в член 21д, т. 1 от ЗЧРБ, но предложените основания не попадат в обхвата на тези клаузи.

По отношение по-специално на новата т. 5, ВКБООН отбелязва, че наличието на национален документ за самоличност или документ за пътуване е едно от доказателствата, което следва да се вземе предвид при оценката за липса на гражданство; то не може да съставлява основание за изключване на лицето от признаването му като лице без гражданство. Автентични документи, които са в срок, пораждаат презумпция, че титулярят на паспорта е гражданин на страната, издала паспорта. Тази презумпция обаче може да бъде оборена, когато има доказателства, че в действителност лицето не е считано за гражданин на дадена държава, когато, например, документът е „паспорт за удобство“ или когато паспортът е издаден погрешно от орган, който не е компетентен по въпросите на гражданството. В такива случаи паспортът не представлява израз на позицията на

	държавата, че лицето е неин гражданин. Не поражда презумпция паспорти, които са подправени или издадени чрез измама. Във връзка с частта от предложената разпоредба, която предвижда, че молба за предоставяне на статут на лице без гражданство се отказва и когато лицето е притежавало документ за самоличност, който не е бил подновен, ВКБООН припомня, че освен гореизложените съображения може да има редица причини, поради които дадено лице да не може да поднови документа си, в това число ако то е загубило гражданството си след получаването на такъв документ, например, поради невъзможност да получи гражданство след правоприемство на държави. Гражданството на дадено лице следва да се оценява към момента на определяне дали отговаря на условията на Конвенцията от 1954 г. Такава оценка не се основава нито на исторически факти, нито на предсказване. Въпросът, на който трябва да се отговори, е дали към момента на вземане на решение по член 1, ал. 1 лицето е гражданин на въпросната страна/въпросните страни. Това означава, че притежаването на неподновен паспорт също не може да съставлява основание за изключване на лице от признаване на липса на гражданство; то може да се използва само като вид доказателство, което да се оцени като цяло и индивидуално за всеки отделен случай. Във връзка с предложената т. 6 и изискването за отхвърляне на молба за статут на лице без гражданство, когато е наложена принудителна административна мярка по член 39а, ал. 1 в повечето случаи в резултат от незаконното влизане или пребиваване на кандидата, ВКБООН припомня, че в Конвенцията няма основание да се изисква кандидатът за статут на лице без гражданство да се намира законно в държавата. Такова изискване е изключително несправедливо предвид това, че липсата на гражданство води до отказ да се издават на лица без гражданство самите документи, необходими за законно влизане или пребиваване в която и да е		
--	--	--	--

		държава. В някои случаи принудителна административна мярка „връщане“ е била издадена скоро след залавянето на кандидата, без възможност за оценка на липсата на гражданство, като кандидатът не е бил непременно с първоначално записаното гражданство. Освен това, както е обяснено по-горе, може да има случаи, когато кандидатът преди е имал гражданство, но вече не го притежава. Също така според наблюденията на ВКБООН в някои случаи принудителната административна мярка „връщане“ е била наложена, след като кандидатът доброволно се е явил пред властите, за да подаде молба за статут на лице без гражданство. Ако бъде приета, предложената мярка още повече ще обезсърчи лицата без гражданство да се явяват пред властите и да бъдат идентифицирани. ВКБООН припомня също, че липсата на гражданство на лицето е относима както към законосъобразността на заповедта за връщане или експулсиране и нейното изпълнение, тъй като представлява част от оценката за евентуален риск от нечовешко и унижително отнасяне след завръщането, така и към мерките, наложени за обезпечаване на изпълнението ѝ, в това число принудително настаняване. Що се отнася до второто, принудителното настаняване ще стане незаконосъобразно, когато вече няма изгледи за извеждане от страната по причина липса на гражданство на кандидата. Ако обаче бъде приета, т. 6 би изключила възможността за оценка дали кандидатът е без гражданство. За някои кандидати в производство за статут на лице без гражданство може да има реалистична перспектива за приемане или реадмисия в друга държава, което в някои случаи се осъществява чрез придобиване или повторно придобиване на гражданство. Тези случаи поставят въпроса за сътрудничеството между държавите за намиране на най-подходящото решение. Усилията за осигуряване на приемане или реадмисия в друга държава може да са оправдани, но към тях следва да се пристъпи след производството за статут на лице		
--	--	---	--	--

	без гражданство. Спирането на производството или отказът за признаване на кандидата като лице без гражданство обаче не е подходящо в този контекст, тъй като признаването на кандидата като лице без гражданство е необходимо, за да се осигури пълна защита на правата, които му се полагат. ВКБООН препоръчва предложеният § 3 от Проектозакона да бъде заличен. Вместо него, ако трябва да бъде запазена разпоредбата, ВКБООН препоръчва следното изменение: § 3. В чл. 21д се създават точки 5 и 6: „5. Притежава валиден документ за самоличност или е притежавал документ за самоличност, който не е подновяван, и не отговаря на условията по този закон и правилника за неговото приложение по отношение на предоставянето на статут на лице без гражданство. 6. на когото са наложени административни принудителни мерки по член 39а, ал. 1 и не отговаря на условията по този закон и правилника за неговото прилагане по отношение на предоставянето на статут на лице без гражданство.“ Ad. § 13 ВКБООН приветства предложените допълнения на член 44, посочени в § 13, които предвиждат, че в принудителните административни мерки „връщане“ и „експулсиране“ се посочва страната, за която ще бъде изпълнена мярката. Това изменение е в съответствие със съдебната практика на Европейския съд по правата на човека, който критикува настоящия подход да не се посочва страната в съответната заповед, като установява, че това не дава гаранции, че въпросът за риска, на който би бил изложен кандидатът, ако бъде върнат в страната, от която е избягал, ще бъде разгледан с нужната задълбоченост. ВКБООН изразява загриженост обаче, че предложеното изменение предвижда, че данните за държавата може да бъдат променени от съответния орган в случай на основателни причини. Становището на ВКБООН е, че за такава промяна на	Приема се частично.	Предложена е редакция на чл. 21д, т. 5 и 6 при съобразяване на следното: Притежаването на издаден „паспорт за удобство“ или такъв издаден от некомпетентен орган по въпросите на гражданството, макар и при наличието на споделена доказателствена отговорност не освобождава лицето от задължението да представи доказателства, на които основава твърденията си за липсата на гражданство в тези случаи, тъй като издаденият паспорт презумптира гражданството.
--	---	----------------------------	---

		данните за държавата трябва да се издаде ново административно решение в съответствие с всички необходими законови изисквания и гаранции.		Притежателят на подправен документ, който е използван за влизане в страната и според действащата редакция на чл. 21д, т. 3 от ЗЧРБ е основание за отказ за предоставяне на статут на лице без гражданство. Предлага се нова редакция на т. 5, отчитайки направените бележки, че чужденецът може да притежава паспорт и респ. гражданство на държава, която след правоприемство да не съществува като правен субект. Когато чужденец има издаден паспорт от държава, която е действаща международноправен субект , но чужденецът не подновява валидността на паспорта, без наличието на правни пречки за това, не може да е основание за получаване на статут на
--	--	--	--	---

				лице без гражданство, тъй като по този начин се толерира бездействието на лицето, като резултатът от което не следва да води до благоприятни за лицето последици. Приемането на предложения текст би предотвратил злоупотреби в тази насока. Като се отчита обстоятелството, че в повечето случаи тази категория лица нямат документ за самоличност и влизат незаконно на територията на страната, за да се отдели това поведение и за да не се толерират други противозаконни действия са конкретизирани видовете ПАМ, при които се отказва предоставяне на статут на лице без гражданство, тъй като с поведението си на територията на
--	--	--	--	--

				Република България, чужденецът е показал, че не се съобразява с въведения законов ред, като по този начин нарушава обществения ред и сигурност в страната. От друга страна това ще намали случаите, при които заявления се подават от чужденците след като са изчерпали всички възможни способи за да останат на територията на Република България. В повечето случаи заявленията се подават след като чужденците бъдат установени от властите и им бъде издадена ПАМ (обратното са единични случаи) след като са имали възможност да направят това много порано, но не са го сторили. В тези случаи е налице злоупотреба с право, макар и производството за
--	--	--	--	---

		ВКБООН препоръчва да се измени текстът на § 13 така, че да се гарантира, че ако се променя страната, посочена в заповедта за връщане, се издава ново решение. Ad. § 14 ВКБООН приветства предложените изменения на член 44а, посочени в § 14, които въвеждат изричното задължение за спазване на принципа на забрана за връщане по отношение на чужденци, спрямо които е издадено решение за връщане. Понастоящем ЗЧРБ урежда такова задължение само във връзка със заповедите за експулсиране. По отношение на последната в ЗЧРБ се посочва също така, че ако експулсирането не бъде изпълнено в рамките на една година от издаването на заповедта с посочена страна, в която не може да бъде експулсирано лицето, на чужденеца се дава достъп до пазара на труда в съответствие с условията и по реда на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност. ВКБООН препоръчва същата разпоредба да бъде въведена и по отношение на лицата с издадена заповед за връщане. ВКБООН припомня също така, че член 9 от Директивата за връщането задължава властите да отложат извеждането, когато то	Не се приема.	предоставяне на статут на лице без гражданство да не е за предоставяне на право на пребиваване, то чужденецът заявява, че е лице без гражданство и подава заявление, като използва това единствено като основание да остане на територията на Република България.
--	--	--	----------------------	--

	би нарушило принципа на забрана за връщане, както и да спазват гаранциите в член 14 от Директивата за връщането, в това число писменото уведомление, което потвърждава отлагането на извеждането. Няма изискване тези задължения да са приложими само при влязъл в сила съдебен акт, тъй като това би лишило лицата, които не обжалват заповедта за връщане, от възможността да се ползват с тези гаранции. ВКБООН препоръчва § 14 да се измени, както следва: В член 44а се създават алинеи 5 и 6: „(5) Чужденец, на когото е наложена принудителна административна мярка за връщане, не се връща в държава, в която животът и свободата му са застрашени и той е изложен на опасност от преследване, изтезания или нечовешко или унижително отношение. (6) В случаите, в които се прилага член 5, се издава заповед и се връчва на чужденеца, в която се посочва страната, където чужденецът не може да бъде върнат. Заповедта не подлежи на обжалване. В случай че връщането се изпълнява в различна страна, се издава нова заповед за връщане. Ако връщането не се изпълни в рамките на една година от издаването на заповедта, на чужденеца се разрешава достъп до пазара на труда при условията и по реда на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.“ Ad. § 15 ВКБООН приветства измененията на член 46, които въвеждат автоматично суспензивно действие на жалбите срещу заповеди за експулсиране, когато са издадени на основание обществен ред или когато се поставят съображения, свързани с риска от принудително връщане. Ако бъдат приети, тези изменения ще отговорят на загриженост, изразена и от ВКБООН и последователно отразявана в съдебната практика на ЕСПЧ, във връзка с липсата на ефективни	Приема се. Не се приема.	Отразено е в проекта. Не е налице достатъчна аргументация да се издава отделна заповед, в която да се определя само държавата, в която чужденецът може да бъде върнат поради причини, посочени в ал. 5. Издаването на две отделни заповеди единствено би увеличило необосновано броя на административните актове, без да доведе до правно значим ефект. При издаването на решението за връщане
--	---	---	---

	средства за правна защита срещу заповедите за експулсиране поради, освен другото, липсата на автоматично суспензивно действие на обжалването . ВКБООН изразява обаче загриженост, че такова суспензивно действие не се предвижда за обжалването на решения за връщане въпреки изискванията на член 13, параграф 1 от Директивата за връщането, който задължава държавите членки да осигурят ефективни средства за защита срещу заповеди за връщане. Това е особено обезпокояващо с оглед на практиката да се издават заповеди за връщане, в които се допуска предварително изпълнение. Както е посочено в Наръчника по въпросите на връщането, член 13 от Директивата за връщането, тълкуван във връзка с членове 5 и 9 от същия документ, задължава компетентния орган да разреши <i>ipso jure</i> временно спиране в съответствие с това изискване, ако се засяга принципът на забрана за връщане. Освен това в свое решение по делото <i>Abdida</i>, C-562/13 в т. 53 Съдът на Европейския съюз потвърждава: „Членове 5 и 13 от Директива 2008/115 във връзка с членове 19, параграф 2 и 47 от Хартата трябва да се тълкуват като изключващи национално законодателство, което не урежда средство за правна защита със суспензивно действие по отношение на решение за връщане, чието изпълнение може да изложи въпросния гражданин на трета страна на сериозен риск от тежко и необратимо влошаване на здравословното му състояние.“ ВКБООН препоръчва да се добави изрична разпоредба в ЗЧРБ, за да се осигури съответствие с член 13, параграфи 1 и 2 от Директивата за връщането, както и относимата съдебна практика във връзка със суспензивното действието на обжалването срещу заповеди за връщане и особено разрешаването на автоматично суспензивно действие на обжалването, когато се засяга принципът на забрана за връщане.		ще се изследва дали в държавата, в която ще бъде изпълнена мярката, животът и свободата на чужденеца са застрашени и той може да бъде изложен на опасност от преследване, изтезания или нечовешко или унижително отношение.
--	---	--	--

		Алтернативи на задържането ВКБООН подчертава позицията си, че въпреки положителното развитие със законовите промени във връзка с алтернативите на задържането чрез измененията на алинеи 5 и 6 на член 44, приети през 2017 г., текстът на разпоредбите не отразява напълно международните стандарти и тези на ЕС и не осигурява редовната им приложимост на практика. Предложените изменения в ЗЧРБ не предлагат решение на този проблем. Както посочва и СЕС, в Директивата за връщането е предвидено степенуване на мерките, предприети с цел изпълнение на решение за връщане, степенуване, което започва с мярката, която дава на въпросното лице най-голяма свобода - а именно, предоставяне на период за доброволно напускане - и стига до най-ограничителните мерки - а именно, задържане в специален дом; на всички тези етапи трябва да се спазва принципът за пропорционалност. Съгласно параграфи 3 и 4 на член 7 от Директивата за връщането единствено при изключителни обстоятелства като такива, при които има риск от укриване, държавите членки могат, първо, да изискат лицето, за което е издадено решение за връщане, да се явява редовно пред властите, да внесе подходяща парична гаранция, да предостави документи или да пребивава на определено място, или, второ, да предоставят срок по-кратък от седем дена за доброволно напускане или дори да се въздържат от предоставяне на срок за доброволно напускане. Във втория случай, но и когато не е спазено задължението за връщане в срока за доброволно напускане, параграфи 1 и 4 на член 8 от Директива 2008/115 предвиждат, че, за да се осигурят ефективни процедури за връщане, държавата членка, която е издала решение за връщане на незаконно пребиваващ гражданин на трета страна, изпълнява извеждането, като предприема всички необходими мерки, включително, когато е подходящо,	Не се приема.	Извън предмета на законопроекта. От друга страна направените бележки са неоснователни, тъй като алтернативите на задържане са подробно регламентирани в ЗЧРБ и правилника за неговото прилагане. Те се налагат след индивидуална преценка на всеки отделен случай. Изслушването на лицето е условие въведено от АПК, което следва да се спазва преди издаване на всеки индивидуален административен акт, поради което се спазва и в конкретния случай. И към настоящия момент заповедите, с които се налагат обезпечителни мерки се издават при спазване на принципите на необходимост и пропорционалност, като такъв залегнал в общия закон – АПК –
--	--	---	----------------------	---

	принудителни мерки по пропорционален начин и при зачитане, освен другото, на основните права. Параграфи 3 и 4 на член 7 са транспонирани частично в ЗЧРБ в член 38б, алинеи 3 и 4. Член 44, ал. 5 обаче не споменава неспазване на периода за доброволно връщане или ситуация, в която да не е предоставен такъв период, а се пристъпва направо към ограничаване на свободата след оценка на индивидуалните обстоятелства и риска от укриване или възпрепятстване на връщането. Освен това не се предвижда възможност чужденецът да бъде изслушан във връзка с приложимостта на алтернативи, въпреки че в свое решение СЕС посочва, че това право на изслушване преди вземането на решение за връщане означава, че компетентните национални власти са задължени да дадат възможност на въпросното лице да изложи виждането си по отделните аспекти на връщането му като предоставения период за напускане на страната и дали връщането ще бъде доброволно или принудително. Освен това чл. 44, ал. 6 предвижда, че когато по отношение на чужденец, за когото е издадена заповед за връщане, има риск от укриване или гражданинът на трета страна избягва или пречи на подготовката на връщането или на процеса на извеждане, може да бъде наложена мярка за принудително настаняване. Въпреки че отразява ограничените основания в член 15, ал. 1, според които е допустимо задържане за целите на извеждането, тази разпоредба не отразява изискването, че задържане може да бъде наложено само ако в конкретния случай не могат да се приложат други достатъчни мерки, но с по-малка степен на принуда. На практика това може да доведе до автоматично издаване на заповед за принудително настаняване, без да се вземе предвид принципът за необходимост, пропорционалност и разумност, както и да се прецени приложимостта на алтернативи на задържането, което е в разрез с европейските и международните стандарти.		съразмерност по чл. 6 от АПК и не считаме за необходимо изричното им записване и в разпоредбите на специалния закон.
--	---	--	---

	Освен това Директивата изисква задържането да бъде за възможно най-кратък период, което обаче също не е отразено в ЗЧРБ; член 44, ал. 8 предвижда, че принудителното настаняване се прилага за период до шест месеца. ВКБООН препоръчва следното изменение на чл. 44, ал. 6: Когато лицето, на което е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и 3, възпрепятства изпълнението на заповедта или има риск да се укрие, органите по ал. 1 могат, след индивидуална оценка, при съблюдаване на принципите за необходимост и пропорционалност, и когато мерките по чл. 44, ал. 5 не могат да бъдат приложени, да издадат заповед за принудително настаняване на лицето в специален дом за временно настаняване на чужденци с цел организиране на неговото връщане или експулсиране. Принудително настаняване може да бъде наложено и когато чужденецът не изпълнява условията на обезпечителните мерки, наложени по ал. 5. ВКБООН препоръчва също така член 44, ал. 8 да бъде изменена, като се посочи, че принудителното настаняване се прилага за възможно най-кратък срок, както изисква член 15, параграф 1 от Директивата за връщането. Принудително настаняване на кандидати за международна закрила ВКБООН изразява загриженост, че предложените изменения на ЗЧРБ не отстраняват сериозни пропуски във връзка с принудителното настаняване на кандидати за международна закрила. Продължаващо принудителното настаняване след подаването на молба за международна закрила Подаването на молба за международна закрила по време на престой в СДВНЧ (Специален дом за временно настаняване на чужденци) не води до незабавното предаване на кандидата на ДАБ, орган	Не се приема.	Направеното предложение е извън предмета на предвидените промени в Законопроекта. Решенията за връщане са извън обхвата на актовете по чл. 44, ал. 4 от ЗЧРБ, които подлежат на незабавно изпълнение. Съгласно чл. 44, ал. 3 от ЗЧРБ „Заповедите за налагане на принудителни административни мерки се изпълняват от службите за административен контрол на чужденците, съответно от органите за граничен контрол след влизането им в сила, освен ако органът, издал заповедта е допуснал предварително изпълнение“. Следователно
--	--	----------------------	---

	отговорен за разглеждане на молбата. ЗУБ посочва в член 58, ал. 4, че официалната регистрация на кандидатите след подаване на молба за международна закрила пред друг орган се извършва в срок от шест работни дни. Липсата на незабавно прехвърляне е в разрез с международните стандарти и тези на ЕС, които изискват кандидатите да придобиват правата си като лица, търсещи закрила, включително свързаните със задържането гаранции, от момента на подаване на молбата. Освен това в някои случаи се извършва регистрация на кандидатите в законовия срок, но те не биват прехвърлени в центрове на ДАБ. Българският закон ясно посочва основанията, на които могат да бъдат задържани кандидати за международна закрила (член 45б от ЗУБ), както и органа, компетентен за издаването на такива решения (а именно, Председателят на ДАБ, член 45в от ЗУБ). Провеждане на производството за предоставяне на международна закрила в условия на имиграционно задържане ВКБООН споделя тревогата си, че за някои кандидати цялата процедура по разглеждане на молбите за международна закрила се провежда в СДВНЧ, където кандидатът е принудителното настанен на основание решение за връщане, последвано от издаването на заповед за принудително настаняване с цел изпълнение на извеждането, което е в нарушение на националното законодателство и правото на ЕС. Наблюдението показва, че такива производства се откриват специално по отношение на кандидати, които могат лесно да бъдат върнати при отказ на молбите им - например, лица с валидни национални паспорти. През 2019 г. В СДВНЧ са разгледани молбите на 36 кандидати. ВКБООН препоръчва член 44 от ЗЧРБ да се измени така, че да предвижда прекратяване на настаняването на чужденец в СДВНЧ при регистрацията му като кандидат, който е подал молба за международна закрила в съответствие с член 61, ал. 2 от		обжалването на решенията за връщане в общия случай има суспензивно действие по отношение на него. Допуснатото предварително изпълнение се изисква да бъде мотивирано и подлежи да бъде обжалвано по реда на чл. 60 от АПК, което е сериозна правна гаранция. Жалбата, подадена срещу предварителното изпълнение на решението за връщане се разглежда незабавно в закрито заседание. Тя не спира допуснатото предварително изпълнение, но съдът може да го спре до окончателното ѝ решаване. Предвид факта, че жалбата се разглежда незабавно и съдът след преценка може да спре предварителното
--	--	--	--

		ЗУБ.		изпълнение на заповедта до окончателното ѝ решаване води до същия правен резултат – спира изпълнението на заповедта.
4.	ФАР	От Фондация за достъп до права – ФАР предоставяме коментар относно проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България, публикуван на Портал за обществени консултации на 22.02.2020г. ФАР е неправителствена организация със специфичен опит и експертиза в сферата на спазването на международноправните стандарти за защита правата на бежанци, мигранти и лица без гражданство. Член на Европейската мрежа за лицата без гражданство (European Network on Statelessness) и партньор на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) в закрилата на лицата без гражданство. Настоящото становище се отнася до тези аспекти на ЗИД, които касаят лицата без гражданство - § 3 и § 4 от ЗИДЗЧРБ. На първо място, в § 3 от законопроекта се предлага в чл. 21д от ЗЧРБ да се добавят две нови изключващи клаузи от статута на лице без гражданство-директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице да откаже предоставяне на статут на лице без гражданство, когато се установи, че кандидатът: „5. притежава валиден документ за самоличност или е притежавал документ за самоличност, който не е подновяван; 6. има наложени принудителни административни мерки по чл. 39а, ал. 1.“. В мотивите към ЗИДЗЧРБ не са изложени съображения, които да обосновават добавянето на тези изключващи от статута на лице без гражданство хипотези. Посочените нови изключващи клаузи		

	противоречат на член 1 от Конвенцията за статута на лицата без гражданство, която Република България е ратифицирала със Закон, обнародван в Държавен вестник, брой 11 от 7.02.2012г. На основание чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, този международен договор е част от вътрешното право на страната. Предложените допълнителни точки 5 и 6 към член 21д от ЗЧРБ не попадат в обхвата на нито една от изключващите клаузи от статута на лице без гражданство, изчерпателно изброени в член 1, т. 2 от Конвенцията за статута на лицата без гражданство. Според цитираната международноправна разпоредба, Конвенцията не се прилага по отношение на: i) лица, които в момента получават от други органи или организации на ООН, с изключение на Върховния комисар за бежанците, защита или помощ, за времето, през което получават такава помощ; ii) лица, по отношение на които компетентните органи на страната, в която те пребивават, признават правата и задълженията, свързани с гражданството на тази страна; iii) лица, за които има сериозни основания да се предполага, че: а) са извършили престъпление против мира, военно престъпление или престъпление против човечеството така, както са определени в международните документи, съставени с цел да се санкционират тези престъпления; б) са извършили тежко неполитическо престъпление извън страната, където пребивават, преди да бъдат допуснати в тази страна; в) са виновни за извършването на действия, противоречащи на целите и принципите на ООН. По отношение на предложената точка 5, следва да се отчете, че само по себе си наличието на валиден документ за самоличност не е автоматичен белег за наличие на гражданство – например, Законът за българските лични документи предвижда възможности документи за		
--	---	--	--

		самоличност да бъдат издавани на легално пребиваващи чужденци, които са без гражданство, без това да означава, че те придобиват българско гражданство. Още по-малко обосновано е предложението статут на лице без гражданство да бъде отказван, когато чужденецът „е притежавал документ за самоличност, който не е подновяван“. Следва да се вземе предвид, че в редица случаи, дори да е бил издаден национален документ самоличност, впоследствие лицето без гражданство изпада в невъзможност да го поднови, тъй като държавата, издала този документ (например, СССР, бивша Югославия и др.), вече не съществува, а нововъзникналите държави-правоприемници не признават съответното лице за свой гражданин. Това всъщност се явява и една от причините едно лице да остане без гражданство. В противоречие с приложимото международно право е и предложената допълнителна точка 6 към чл. 21д на ЗЧРБ, въз основа на която отказ за предоставяне на статут на лице без гражданство се издава, ако лицето „има наложени принудителни административни мерки по чл. 39а, ал. 1“. Мерките, предвидени в цитирания чл. 39а, ал. 1 от ЗЧРБ, засягат лица, които незаконно пребивават на територията на страната. Хората без гражданство, именно поради липсата на гражданство, много често изпадат в ситуация на незаконно пребиваващи. Съгласно член 1, т. 1 от Конвенцията за статута на лицата без гражданство от 1954 г., „лице без гражданство“ е лице, което не се разглежда като гражданин от нито една държава в съответствие с нейното законодателство. Когато никоя държава не признава едно лице за свой гражданин, това в повечето случаи води до липса на редовен национален паспорт. При липса на документ за пътуване, едно лице няма как, първо, да влезе легално в страната и, второ, да узакони пребиваването си. Българският Закон за чужденците също изисква редовен паспорт и, съответно, положена в него виза, за законно влизане и пребиваване в страната. Липсата на		
--	--	--	--	--

	такъв документ у лицата без гражданство ги поставя в ситуация на нелегално пребиваващи и вследствие на това им се налагат принудителните административни мерки по чл. 39а, ал.1 от ЗЧРБ. Новопредложената точка 6 автоматично изключва от обхвата на статута на лице без гражданство в България мнозинството лица без гражданство в страната, които се нуждаят от този статут, оставяйки ги в правен вакуум, без достъп до основни човешки права. Това, от една страна, накърнява човешкото достойнство на тези хора, а от друга, поставя в риск обществения ред и националната сигурност. Член 1 от Конвенцията за статута на лицата без гражданство не поставя изискване за законно пребиваване на едно лице, за да бъде признато за лице без гражданство. Затова с ДВ бр. 34 от 2019г. бе изменен член 21д, т. 4 от ЗЧРБ, в който се въведе още една кумулативна предпоставка за прилагане санкцията на нормата, а именно – не само обстоятелството, че лицето пребивава нелегално, но и че не отговаря на материалноправните изисквания за предоставяне на статут на лице без гражданство. Предложените точки 5 и 6 към чл. 21д от ЗЧРБ са крачка назад в развитието на процедурата за предоставянето на статут на лице без гражданство в България. Поради гореизложеното, считаме, че предвидени изменения в § 3 от ЗИДЗЧРБ не следва да се приемат. Алтернативно, ако все пак вносителят държи те да бъдат приети, към тях кумулативно следва да се постави условието кандидатите също и да не отговарят на материалноправните изискванията на ЗЧРБ и на ППЗЧРБ относно предоставянето на статут на лице без гражданство, както законодателят е съобразил да направи в т. 3 и т. 4 на чл. 21д от ЗЧРБ.	Не се приема.	Предложена е редакция на чл. 21д, т. 5 и 6 при съобразяване на следното: Притежаването на издаден „паспорт за удобство“ или такъв издаден от некомпетентен орган по въпросите на гражданството, макар и при наличието на споделена доказателствена
--	---	---------------	--

				отговорност не освобождава лицето от задължението да представи доказателства, на които основава твърденията си за липсата на гражданство в тези случаи, тъй като издаденият паспорт презумпират гражданството. Притежателят на подправен документ, който е използван за влизане в страната и според действащата редакция на чл. 21д, т. 3 от ЗЧРБ е основание за отказ за предоставяне на статут на лице без гражданство. Предлага се нова редакция на т. 5, отчитайки направените бележки, че чужденецът може да притежава паспорт и респ. гражданство на държава, която след правоприемство да не съществува като правен субект. Когато чужденец
--	--	--	--	---

				има издаден паспорт от държава, която е действаща международноправен субект , но чужденецът не подновява валидността на паспорта, без наличието на правни пречки за това, не може да е основание за получаване на статут на лице без гражданство, тъй като по този начин се толерира бездействието на лицето, като резултатът от което не следва да води до благоприятни за лицето последици. Приемането на предложения текст би предотвратил злоупотреби в тази насока. Като се отчита обстоятелството, че в повечето случаи тази категория лица нямат документ за самоличност и влизат незаконно на територията на страната, за да се отдели това
--	--	--	--	---

				поведение и за да не се толерират други противозаконни действия са конкретизирани видовете ПАМ, при които се отказва предоставяне на статут на лице без гражданство, тъй като с поведението си на територията на Република България, чужденецът е показал, че не се съобразява с въведения законов ред, като по този начин нарушава обществения ред и сигурност в страната. От друга страна това ще намали случаите, при които заявления се подават от чужденците след като са изчерпали всички възможни способности за да останат на територията на Република България. В повечето случаи заявленията се подават след като чужденците бъдат установени от
--	--	--	--	---

				властите и им бъде издадена ПАМ (обратното са единични случаи) след като са имали възможност да направят това много по-рано, но не са го сторили. В тези случаи е налице злоупотреба с право, макар и производството за предоставяне на статут на лице без гражданство да не е за предоставяне на право на пребиваване, то чужденецът заявява, че е лице без гражданство и подава заявление, като използва това единствено като основание да остане на територията на Република България.
--	--	--	--	--

		На второ място, § 4 гласи от ЗИДЗЧРБ, че в чл. 21з, ал. 2 думите „освен ако не е възможно определянето на липса на гражданство, без да се налага справка с органи в страната на произход или на обичайното местопребиваване“ се заличават. Това изменение се явява проблематично и също е немотивирано. Така предложеното изменение ще води до автоматичното спиране на производството за предоставяне на статут на лице без гражданство, без да има възможност за защита, когато спиране не се налага. Съгласно параграф 78 - 80 от Наръчника на ВКБООН за закрила на лицата без гражданство, едно лице без гражданство може едновременно да бъде и бежанец. Когато това е така, важно е всяка една от молбите (за международна закрила и тази за придобиването на статут на лице без гражданство), да бъде разгледана и оценена и, когато са налице предпоставките за това, изрично да се признаят, както статута на лице без гражданство, така и статута на бежанец или хуманитарния статут. Паралелното прилагане на двете процедури се налага от това, че при определени предпоставки статутът на бежанец може да бъде прекратен преди лицето да придобие гражданство. В този случай отново би възникнала нуждата от установяването на статут на лице без гражданство. Поради това, освен ако не се налага справка с органи в страната на произход или на обичайното местопребиваване, не съществува причина производството за предоставяне на статут на лице без гражданство да се спира. Спирането на производството само би довело до ненужното му удължаване.	Не се приема.	И в сега действащата разпоредба на чл. 21з, ал. 1 от ЗЧРБ производството по предоставяне на статут на лице без гражданство се спира, когато се установи, че кандидатът е подал и молба за международна закрила. Това не се явява пречка, производството за предоставяне на статут на лице без гражданство да се възобнови след подаване на писмено заявление за това от кандидата при наличие на влязло в сила решение за отказ, отнемане или прекратяване на статут на бежанец или хуманитарен статут или за прекратяване на производството за международна закрила., т.е. не се преклудира възможността за разглеждане на
--	--	---	----------------------	--

				заявлението за предоставяне на статут на лице без гражданство. Практиката до момента показва, че е невъзможно определянето на липса на гражданство без да се налага справка с органи в страната на произход или на обичайното местопребиваване. От друга страна, предоставянето на статут на бежанец или хуманитарен статут е свързано с издаването на документи по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., докато при предоставянето на статут на лице без гражданство се издават документи съгласно Конвенцията за статута на лицата без гражданство от 1954 г. като и двата документа удостоверяват самоличност на чужденеца. Недопустимо е разглеждането на
--	--	--	--	--

				молбите по двете производства да става паралелно, тъй като предоставянето на статут на международна закрила дава повече права на лицето и следва да се изчака вземането на решение по тази молба.
5.	Дирекция „Миграция“	Във връзка с публикуван за обществено обсъждане Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Р България, дирекция "Миграция с оглед компетенциите си Ви предоставя следната информация: С настоящото предложение първо се въвеждат изменения в действащата правна уредба, регламентираща условията и реда, при които студентите, които притежават валидно разрешение, издадено от друга държава членка, имат право на мобилност и могат да влизат и пребивават на територията на Република България с цел провеждане на част от следването си във висше училище у нас. Условията и редът, приложими към тази категория чужденци, са предвидени в Директива 2016/801/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“. От извършен преглед на действащото национално законодателство по повод поискана от Европейската комисия информация с оглед обсъждане на прилагането на Директивата в рамките на комитология става ясно, че са допуснати пропуски на етапа на въвеждането ѝ в националната правна рамка	Приема се .	Отразено е в проекта.

		през 2018 година. По този начин, съгласно настоящата уредба по отношение на студентите - граждани на трети страни се прилага еднакъв режим за влизане и пребиваване, респ. изискване за притежаване на виза и кандидатстване за разрешаване на право на пребиваване. Този режим се отличава от установените правила по силата на Директивата и по-специално от тези, които установят правото на упражняване на мобилността от студенти, обхванати от програма на Съюза или многостранна програма, включваща мерки за мобилност, или от споразумение между две или повече висши училища, които имат право на влизане и престой с цел провеждане на част от следването си във висше училище в една или няколко втори държави членки. По силата на правилата на мобилността, правото на влизане и пребиваване следва да може да се упражни единствено въз основа на уведомяване на втората държава членка и не се подчинява на разрешителен режим. Втората държава членка има единствено правната възможност да възрази в 30 дневен срок след получаване на окомплектованото уведомление относно намерението на студента да упражни правото си на мобилност в случай, че условията за нейното упражняване не са изпълнени. Второто предложение е във връзка с поет ангажимент / създаване на ясно разписана възможност, студентите, които завършват образованието си в Р България да могат да продължат да работят в страната без да е необходимо да я напускат за снабдяване с виза за дългосрочно пребиваване/ от страна на МВР на проведена среща при заместник министър-председателя Томислав Дончев по повод изготвяне на национално тристранно споразумение между Правителството на Република България и социалните партньори, национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите. С трето предложение се прецизират разпоредбите касаещи събирането на семейство.		
--	--	--	--	--

	1. Чл. 24в се изменя така: Чл. 24в. (1) Разрешение за продължително пребиваване до една година могат да получат чужденците, които притежават виза по чл. 15. ал. 1 и са приети като студенти в редовна форма на обучение във висше училище и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона следните документи; 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни, виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ. когато такава се изисква, и печата за последното влизане в страната: за сверяване на автентичността на копие се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 2. доказателства за осигурено жилище; 3. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България, когато лицето не е осигурено по ЗЗО: В случай, че при записване във висше училище се ползват от здравно осигуряване не се изисква медицинска застраховка. 4. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република България; 5. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чиито гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението. 6. удостоверение за приемането му за обучение в Република България, издадено от Министерството на образованието и науката, и удостоверение, издадено от висшето училище, че чужденецът ще се обучава през съответната година; 7. доказателство за платена такса за записване във висшето училище, което се представя след влизане на лицето на територията		
--	---	--	--

		на Република България с виза по чл. 15. ал. 1 ЗЧРБ. (2) Разрешение по ал. 1. без да е необходимо да притежават виза по чл. 15. ал. 1, могат да получат и чужденците от български произход, които са приети като студенти в редовна форма на обучение във висше училище в Република България и представят документ за български произход. За студентите от български произход към документите по ал. 1 се прилага удостоверение за раждане, а в случаите, когато е невъзможно представянето на удостоверение за раждане, дирекция "Миграция" или отдел/сектори/групи "Миграция" при ОДМВР прилагат служебна справка относно българския произход на чужденеца, ако информацията е отразена в електронна система, поддържана от Държавната агенция та българите в чужбина. До осигуряването на техническа възможност за достъп до системата чужденецът представя на ДМ - МВР или на отдел/сектори/групи "Миграция" при ОДМВР удостоверението за български произход, издадено от Държавната агенция за българите в чужбина. (3) Разрешение за продължително пребиваване до една година могат да получат чужденците, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са ученици, приети за обучение в средната степен на образование в рамките на програма за обмен и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона следните документи; 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни, виза по чл. 15. ал. 1 ЗЧРБ. когато такава се изисква, и печата за последното влизане в страната: за сверяване на автентичността на копие то се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 2. удостоверение за прием на територията на страната за обучение в средната степен на образование; 3. доказателства за участие в програма за ученически обмен;		
--	--	---	--	--

	4. документи, издадени от организацията за ученически обмен, гарантиращи покриване на разходите му за съществуване, обучение, здраве и завръщане; 5. документи, удостоверяващи приема на ученика за целия срок на пребиваването му от семейство, отговарящо на определените условия и подбрано в съответствие с правилата на програмата за ученически обмен, в която участва, или в специален комплекс за настаняване в рамките на учебното заведение; 6. нотариално заверена декларация за съгласие на родителите, настойниците или попечителите. (4) Разрешение за продължително пребиваване до една година могат да получат чужденците, които са стажанти, притежават виза по чл. 15. ал. 1 и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона, следните документи: 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни, виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ, когато такава се изисква, и печата за последното влизане в страната; за сверяване на автентичността на копие се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 2. доказателства за осигурено жилище; 3. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България, когато лицето не е осигурено по ЗЗО: В случай, че при записване във висше училище се ползват от здравно осигуряване не се изисква медицинска застраховка. 4. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, без да се прибягва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република България; 5. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто		
--	---	--	--

		гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението. 6. копие от трудов договор, който съдържа данни за продължителността на стажа, място и условия на провеждане на стажа; 7. удостоверение за програма за стаж; 8. удостоверение, че е преминал или ще премине езиково обучение за придобиване на необходимите знания за целите на стажа; 9. документ, удостоверяващ получена степен на висше образование в рамките на двете години, предхождащи датата на подаване на заявлението. или че е записал образователен курс, водещ до придобиване на степен за висше образование. (5) Разрешение за продължително пребиваване за срока на обучението, но за не повече от две години могат да получат и чужденците, които ще провеждат част от обучението си на територията на Република България, притежават валидно разрешение за пребиваване, издадено от друга държава членка, и са обхванати от програма на Съюза или от многостранна програма, предвиждаща обучение в повече от една държава членка, или от споразумение между две или повече висши училища, от които поне едното е българско, имат право на влизане и престой с цел провеждане на част от обучението си във висше училище от една или няколко втори държави членки и приложат към заявлението по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона следните документи: 1. документи, удостоверяващи, че чужденецът провежда част от обучението в Република България в рамките на програма на Съюза или на многостранна програма, или на споразумение между две или повече висши училища, от които поне едното е българско; 2. документ, удостоверяващ, че чужденецът е приет като		
--	--	--	--	--

	студент във висше училище в Република България, както и планираната продължителност и датите на мобилността; 3. валидно разрешение за пребиваване, издадено от друга държава - членка на ЕС, в която е приет като студент и което покрива целия период на мобилността; 4. доказателство за платена такса за обучение в съответното висше училище, когато такава се изисква; 5. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни и печата за последното влизане в страната: за сверяване на автентичността на копие се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; 6. доказателства за осигурено жилище; 7. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България, когато лицето не е осигурено по ЗЗО; В случай, че при записване във висше училище се ползват от здравно осигуряване не се изисква медицинска застраховка. 8. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република България; 9. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението. (6) Изискванията на ал. 5. т. 1 не се прилагат, когато в рамките на своя курс на обучение студентът е задължен да провежда част от занятията във висше училище, намиращо се на територията на друга държава членка. (7) Заявлението по ал. 5 и изискуемите документи, придружени от превод на български език, се подава по електронен път на адреса		
--	---	--	--

		на дирекция „Миграция“ или на националната точка за контакт по въпросите на мобилност след като студентът е бил приет в първата държава членка и веднага след като е узнал за планираната мобилност към Република България. (8) Окомплектованото заявление се разглежда в срок от 30 дни след неговото получаване. Дирекция "Миграция" може да поиска от компетентните органи на първата държава членка необходимите сведения относно престоя на чужденеца на нейната територия. В случай, че не е изпълнено едно от условията по ал. 5 или не е представен един от изискуемите документи, дирекция „Миграция“ може да повдигне в 30 дневния срок възражение срещу мобилността на студента към нейната територия. Възражението е в писмена форма и се изпраща незабавно до студента и до компетентните органи на първата държава членка. В последния случай студентът не се допуска на територията на Република България. (9) В срок до 14 дни след влизане на територията на Република България чужденецът по ал. 5 следва да се яви в дирекция „Миграция“ и да представи документа за платена държавна такса за предоставяне на право на продължително пребиваване, съгласно Тарифа № 4 и копие на валиден национален паспорт. (10) Чужденец, който притежава виза по чл. 15. ал. 1 и не е обхванат от програма или от споразумение по ал. 5. подава заявление за получаване на разрешение по ал. 1 с цел провеждане на част от обучението си във висше училище на територията на Република България. (11) В случаите по ал. 1, 2, 3, 4 и 5 срокът на валидност на паспорта или заместващия го документ на чужденеца обхваща най-малко искания срок на пребиваване. (12) След разрешаване на продължително пребиваване на чужденците ал. 1, 2, 3, 4 и 5 се издава разрешение, съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни		
--	--	---	--	--

	2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни. На чужденците по ал. 1, 2, и 5 в полето "тип разрешение" се отбелязва "студент", на чужденците по ал. 3 в полето "тип разрешение" се отбелязва "ученик", а на чужденците по ал. 4 в полето "тип разрешение" се отбелязва "стажант". (13) След приключване на обучението си като студент в редовна форма на обучение във висше училище в Република България чужденец, получил разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24в, ал. 1 и ал. 2 от ЗЧРБ, може да получи продължително пребиваване за срок до 9 месеца, като за целта подава заявление по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона, най-малко 30 дни преди изтичане на разрешения срок на пребиваване. Дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при ОДМВР проверяват служебно обстоятелствата дали чужденецът в срок до 7 работни дни след приключване на обучението си във висшето училище е подал заявление в Агенцията по заетостта за регистрация като търсещо работа лице съгласно Закона за насърчаване на заетостта. (15) В случай на провеждане на стаж по чл. 38а от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност разрешенията по ал. 1 до ал.5 се издават за срока на стажа, но не повече от една година. (16) Заявленията по чл.24в, с изключение на заявленията по ал. 5, се подават не по-късно от 14 дни преди изтичане на разрешения срок на пребиваване на чужденеца на територията на Република България. Заявлението се разглежда и решава в срок до 14 дни. При правна и фактическа сложност и необходимост от представяне на допълнителни документи този срок може да бъде удължен с един месец, за което чужденецът се уведомява писмено, като му се указва, че необходимите документи и информация следва да бъдат представени в 14-дневен срок. В случай, че допълнителните документи и информация не бъдат представени в указания срок.		
--	---	--	--

		производството се прекратява и заявлението не подлежи на повторно преразглеждане. (17) Документи, удостоверяващи приемането на чужденец за обучение в Република България, издадени от Министерството на образованието и науката, не се изискват от чужденеца в случаите, когато информацията е отразена в регистър, поддържан от Министерството на образованието и науката. До осигуряването на техническа възможност за достъп до регистъра Министерството на образованието и науката предоставя по служебен път на дирекция „Миграция“ - МВР, удостоверение за приемане на чужденец за обучение в Република България. (18) Дирекция „Миграция“ и отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи съгласува заявлението чл. 24в с Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до седем дни от постъпването му изпраща писмено становище по чл. 41. ал. 1. т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“. (19) За взетите решения, взети въз основа на заявленията за пребиваване по реда на чл. 24в чужденците се уведомяват писмено по реда на АПК. 2. В чл.26, т.10 се правят следните изменения: „чл. 26, т.10 след думите „24в“ да се постави запетая и да се добави „с изключение на чл. 24б, ал.13 и чл. 24в, ал. 6“. 3. Създава се нов чл. 33у със следното съдържание: „Чл. 33у. (1) За получаване право на продължително пребиваване на основание чл. 24, ал. 1, т. 5, 13 и 22, чл. 24е, ал. 1, чл. 33г, ал. 4. чл. 33к, ал. 3 и чл. 33р. ал. 1 от ЗЧРБ с цел събиране на семейството чужденецът с разрешено пребиваване не по-малко от една година на територията на Република България подава в дирекция „Миграция“ или ОДМВР заявление по образец утвърдено в правилника за прилагане на закона, към което прилага:		
--	--	---	--	--

	1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ на члена на семейството със срок на валидност не по-малко от 6 месеца считано от датата на подаване на заявлението със страниците на снимката и личните данни; 2. доказателства за осигурено жилище; 3. доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка за членовете на семейството, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата или минималната пенсия за страната, за срока на пребиваване на територията на Република България; 4. свидетелство за съдимост на члена на семейството, издадено към датата на подаване на документите от държавата чийто гражданин е чужденецът , или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване па заявлението; 5. удостоверение за брак или удостоверение за раждане; 6. документи относно обстоятелствата за издръжка на членовете на семейството и необходимостта от полагане па лични грижи поради здравословни причини в случаите по чл. 2, ат. 4. (2) За установяване на фактите и обстоятелствата по чл. 26, ал. 4 дирекция „Миграция“ и отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи изготвят мотивирано становище, което се прилага към заявлението за предоставяне право на продължително пребиваване. (3) Заявлението по ал. 1 се разглежда и решава в срок до един месец след съгласуване с ДАНС и ДКО - МВнР. които предоставят становищата си в срок до 15 дни. (4) За взетото решение за събиране на семейството директорът на дирекция „Миграция“, директорите на ОДМВР или оправомощените от тях длъжностни лица уведомяват писмено заявителя по реда на		
--	--	--	--

		Административнопроцесуалния кодекс (АПК). (5) За взетото решение за събиране на семейството директорите на ОДМВР или оправомощените от тях длъжностни лица уведомяват дирекция "Миграция" - МВР и ДКО - МВнР. като представят мотивирано писмено становище, съдържащо списък с приложените от чужденеца документи, справки за наличието или липсата на принудителни административни мерки, информация за задграничното представителство, където ще бъде подадено заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, и основанията или липсата на такова за събиране на семейството. (6) За взетото решение за събиране на семейството директорът на дирекция "Миграция" уведомява ДКО - МВнР, като представя мотивирано писмено становище, съдържащо списък с приложените от чужденеца документи, справки за наличието или липсата на принудителни административни мерки, информация за задграничното представителство, където ще бъде подадено заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, и основанията или липсата на такова за събиране на семейството. (7) Дирекция "Консулски отношения" на Министерството на външните работи уведомява задграничното представителство на Република България в държавата по постоянното местоживее на члена на семейството или в задграничното представителство, акредитирано за държавата на постоянното местоживее на члена на семейството, в срок до 5 дни след получаването на уведомлението по ал. 5 и 6. (8) Положителното решение по заявлението за събиране на семейството е основание на чужденеца - член на семейството, да бъде издадена виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ по облекчена процедура. Чужденецът подава заявление за виза пред задграничното представителство на Република България в държавата по постоянното му местоживее или в задграничното		
--	--	---	--	--

		представителство, акредитирано за държавата на постоянното му местоживееене, в срок до 6 месеца от уведомяването му. (9) Събирането на семейство на чужденци по чл. 33р, ал. 1 не е обвързано с необходимостта титулярят да е пребивавал определен минимален срок. (10) В случаите, когато компетентната служба за административен контрол на чужденците откаже да признае документ по гражданско състояние, който е представен пред нея, заинтересованото лице може да предяви установителен иск пред Софийския градски съд."		
6.	Дирекция „Миграция“	Във връзка с привеждане на национално законодателство в съответствие с Решението на Европейската комисия за прилагане на Споразумението за оттегляне относно документите за пребиваване, съгласно които издаваните по силата на Споразумението документи са с минимален срок на валидност от 5 години, дирекция Миграция” Ви предоставя следната информация: В член 8, параграф 2 от Директива 2004/38 ЕС) (Директивата) са посочени данните, които трябва да се съдържат в удостоверение за регистрация, издавано на гражданите на ЕС, а именно име, адрес и датата на регистрация. В Директивата не се посочва срок на валидност на удостоверението за регистрация. Във връзка с горното и като се има предвид, че Директивата установява специфични правила за валидност на „Карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза”, която е пет години от датата на издаване или за планирания срок на пребиваване на гражданина на Съюза то срокът на валидност на удостоверението за продължително пребиваване на гражданин на ЕС, който е носител на правото на свободно движение, не може да е по-малък от тази на картата за пребиваване на членовете на семействата им. Това налага промяна в разписания срок на продължително пребиваване в чл. 7. ал. 2 в Закон за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите	Приема се.	Отразено е в проекта.

		на Европейския съюз и членовете на техните семейства, който в момента е до пет години. В дело C-184/16 Petrea Съдът на Европейските общности подчерта във всеки случай декларативния характер на удостоверенията за регистрация, като същевременно подчертава, че правото на пребиваване произтича пряко от Договорите. По същия начин член 25 от Директивата предвижда, че притежаването на удостоверение за регистрация не може при никакви обстоятелства да представлява предварително условие за упражняване на дадено право или за изпълнението на административната формалност. Правото на пребиваване на гражданите на ЕС в друга държава-членка за повече от три месеца са изчерпателно посочени в член 7, заедно с административните формалности в член 8 от Директивата. Следователно, ако се издава удостоверение за пребиваване на гражданите на ЕС, но с ограничена валидност, която е по-малка и от тази на картите за пребиваване, които се издават на членовете на семействата им, се налагат допълнителна неоправдана тежест, която има възпиращ ефект върху гражданите на ЕС при упражняване правото си на свободно движение. Във връзка с гореизложеното предлагаме в Закон за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства и Закона за българските лични документи да се направят следните промени: В Закон за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския Съюз и членовете на техните семейства се налага изменение и допълнение в чл. 7, ал. 2, като предлагаме следната редакция: „(2) Продължителното пребиваване е за срок от пет години или до искания от лицето срок, ненадвишаващ пет години.“ В Закона за българските лични документи се налага изменение и допълнение в чл. 59, ал. 4, както предлагаме следната редакция:		
--	--	--	--	--

		„Т.1 за продължително пребиваване - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност 5 години или до искания от лицето срок, ненадвишаващ 5 години“.		
--	--	--	--	--